

The Examination of Teachers' Opinions about Self-Disclosure of Themselves on Social Media*

Mustafa Demir, Kahramanmaraş Yunus Emre Secondary School, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0159-8986>

Abstract

The aim of this study is to examine teachers' self-disclosure behaviors through social media according to their opinions. For this purpose, the phenomenological pattern of qualitative research design was used in the research. In the scope of the research, 18 teachers working at different levels in the 2018-2019 academic years were identified as the participants of the study. A semi-structured interview form with three questions was developed by the researcher to collect data and in line with the sub-problems of the study; data were collected through interviews with the participants. As a result of content analysis of the data obtained, It was found that the teachers disclose themselves to their students through their academic content, personal and private information, funny, social and current topics they share on social media. It has been revealed that teachers disclose themselves to social media students on the grounds that they make announcements and information, strengthen communication, increase participation and make the content more understandable. As a result of the teachers disclosing themselves through social media, it was revealed that the students got positive affective learning, increased their participation in the class, made the content more understandable and the students' academic achievement increased. In addition, it has been concluded that teachers' disclosing themselves to their students through social media have positive effects on students' classroom performance.

Keywords: *Teachers' self-disclosure, Social media, Self-disclosure on social media*

Inönü University
Journal of the Faculty of Education
Vol 21, No 1, 2020
pp. 225-240
DOI: 10.17679/inuefd.509492

Received : 07.01.2019
Accepted : 22-04-2020

Suggested Citation

Demir, M. (2020). The examination of teachers' opinions about self-disclosure of themselves on social media, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 21(1), 225-240. DOI: 10.17679/inuefd.509492

---

* The findings of this study were presented as an oral presentation at 6th International Multidisciplinary Studies Congress held at Hasan Kalyoncu University in Gaziantep on April 26–27, 2019.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Teachers use a variety of methods to engage their students in the classroom, to have a close relationship, to create a warm atmosphere and to teach effectively. One of the methods used to make the teaching process more effective in the classroom is self-disclosure. "Self-disclosure is any message about the self that a person communicates to another" (Wheless and Grotz, 1976, p.338). In the classroom, teachers spend more time in terms of the conversations about extracurricular subjects. Teachers consciously share their memories, personal beliefs and values, personal and professional lives, friends and family with their students in this conversation (Nussbaum, Comadena and Holladay, 1987). In this way, "teachers' self-disclosure of personal and professional information" is expressed as self-disclosure (Goldstein and Benassi, 1994, p.212).

Teachers disclose themselves to their students in order to increase their participation in the class, their motivation and perception (Tucker, 2012), to make the content more comprehensible and to improve their relationships (Hosek and Thompson, 2009; Tucker, 2012) and to increase their affective learning (Cayanus, Martin and Goodboy, 2009). For these purposes, teachers often refer to stories, anecdotes or jokes when they disclose themselves to their students in the classroom (Cayanus, Martin and Goodboy, 2009; Çakmak and Arap, 2013). In this respect, many teachers are trying to make the teaching process efficient by using this method with or without awareness.

Social media platforms, with the functions it offers to users, successfully promotes the personal information of their users to other users. In this respect, disclosure of personal information has become an integral part of any social network community (Abramova, Wagner, Krasnova and Buxmann, 2017) and some degree of self-disclosure has become a prerequisite for a functional social network (Ferreya and Schawel, 2016). In this regard, as it is seen that teachers to disclose to students themselves on social media and it is possible to get new information about their teachers as a result of social media interactions, It is seen that it is worth researching that teachers disclose themselves to their students on social media.

Purpose

In this study, it is aimed to examine teachers' self-disclosure behaviors through social media according to their opinions. For this purpose, the following sub-problems were sought:

1. What kinds of posts share the teachers in their social media accounts?
2. What are the reasons teachers' disclose themselves to their students on social media?
3. What are the effects of teachers' disclosure themselves via the social media on students?

Method

In this study, a qualitative phenomenological research design was used. Phenomenological studies "define the common meaning of several people's experiences of a phenomenon or concept" (Creswell, 2015: 77). In this research, it was considered as a fact that teachers disclosed themselves to students via social media and teachers' self-disclosure behaviors through social media according to their opinions were examined. Criteria were used to determine the participants according to the main purpose of the study. The basis of the criterion was that the teachers disclosed to their students on social media. In this respect, 18 teachers who were teaching at different levels were determined as the participants of the study. The data of the research were collected through interviews with the participants using a semi-structured interview form developed by the researcher. The data obtained from the teachers were analyzed by content analysis. Within the context of content analysis, similar data were interpreted in the direction of research questions by coding in the framework of certain concepts and themes, organized and presented to the reader.

Findings

A result of the interviews done with the teachers to find out about their social media posts and what kind of posts they share to disclose themselves on social medias, teachers were found to disclose themselves to their students by sharing posts and interactions that have academic content, private and personal content, entertaining and social topics and current issues (trends). It was determined that teachers disclose themselves on social media to announce and inform, strengthen communication, increase participation

and to make the content more understandable. Also by the means of teachers' self-disclosure it was found that students gained positive affective learning, participation increased, understanding of the content was better and their academic success increased.

Discussion & Conclusion

Some of the reasons behind teachers social media posts and interactions with their students were as followed gain a positive attitude toward the teacher and lecture (Akkoyunlu, Dağhan and Erdem, 2015; Bridges, 2009), to improve the relationship between them (Akiti, 2012; Couillard, 2009; Kamnoetsin, 2014; Kirksekiz, 2013; Montoneri, 2015) to provide students information about school and lecture related topics and increase students' academic performance. Also as a result of teachers self-disclosure on social media it was determined that an emotional bond formed between the teacher and the student and this increased their trust and closeness (Eke, Omekwu and Odoh, 2014; Haeger, Wang and Lorenz, 2014; Kuzu, 2014; Lane, 2013; Lane and Lewis, 2013), they developed positive attitudes toward the lecture and teacher (Akkoyunlu, Dağhan and Erdem, 2015; Bridges, 2009; Sorenson, 1989; Tuncel, 2007), their communication with the teacher increased (Ha and Shin, 2009; Hassan and Landani, 2015; Menteşe, 2013), their interest to the course increased (Cayanus, 2004) content of the lecture became more understandable (Cayanus and Martin, 2008), students' participation increased (Lam, 2012) and their motivation and success increased (Atkins, 2010; Mazer and Hosek, 2012). From these it is seen that the reason behind teacher self-disclosure and the effects it has on students' corresponds with the previous literature. However although a certain amount of teachers self-disclosure has positive effects on the student too much discloser is stated to cause negative outcomes (Coffelt, Strayhorn and Davidson Tillson, 2014).

Öğretmenlerin Sosyal Medya Üzerinden Kendilerini Açmalarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi*

Mustafa Demir, Kahramanmaraş Yunus Emre Ortaokulu, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0159-8986>

Öz

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin sosyal medya üzerinden kendilerini açma davranışlarının, öğretmen görüşlerine göre incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırma kapsamında 2018–2019 eğitim öğretim yılında, farklı kademelerde görev yapan 18 öğretmen, araştırmanın katılımcıları olarak belirlenmiştir. Verilerin toplanması amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen üç soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuş ve araştırmanın alt problemleri doğrultusunda veriler, katılımcılarla yapılan görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen verilerin içerik analizleri sonucunda, öğretmenlerin sosyal medyada yapmış oldukları akademik içerikli, kişisel ve özel bilgiler içeren, eğlenceli, sosyal içerikli ve güncel konularla ilgili paylaşımlar ve etkileşimler yoluyla öğrencilerine kendilerini açtıkları bulunmuştur. Öğretmenlerin, duyuru ve bilgilendirme yapma, iletişimi güçlendirme, katılımın artması ve içeriğin daha anlaşılır olması gerekçeleri ile kendilerini sosyal medya üzerinden öğrencilerine açtıkları ve öğretmenlerin sosyal medya üzerinden kendilerini açmaları sonucunda, öğrencilerin olumlu duyuşsal öğrenmeler edindiği, derse katılımlarının arttığı, içeriğin daha anlaşılır olduğu ve öğrencilerin akademik başarılarının arttığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmenlerin sosyal medya üzerinden kendilerini öğrencilerine açmalarının öğrencilerin sınıf içi performanslarına olumlu etkilerinin de olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlerin Kendini Açması, Sosyal Medya, Sosyal Medyada Kendini Açma

Inönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 21, Sayı 1, 2020
ss. 225-240
DOI: 10.17679/inuefd.509492

Gönderim Tarihi : 07.01.2019
Kabul Tarihi : 22.04.2020

Önerilen Atıf

Demir, M. (2020). Öğretmenlerin sosyal medya üzerinden kendilerini açmalarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Inönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 225-240. DOI: 10.17679/inuefd.509492

* Bu çalışmaya ait bulgular 26-27 Nisan 2019 tarihinde Hasan Kalyoncu Üniversitesinde düzenlenen 6. Uluslararası Multidisipliner Çalışmalar Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

GİRİŞ

Öğretmenler, sınıf içerisinde öğrencilerinin katılımını sağlamak, onlarla yakınlık kurmak, sıcak bir atmosfer oluşturmak ve etkili bir öğretim yapmak gibi amaçlarla çeşitli yöntemler kullanmaktadır. Sınıf içerisinde öğretim sürecinin daha etkili hale getirilmesi amacıyla kullanılan yöntemlerden birisi de kendini açmadır. Kendini açma, "kişinin kendisi ile ilgili herhangi bir mesajı diğer bir kişiye aktarmasıdır." (Wheless ve Grotz, 1976, s.338). İnsanlar karşısındaki bir kişi ile iletişim halindeyken birçok mesaj gönderebilir. Ancak kişinin karşısındaki kitleye kasıtlı olarak kendisi ile ilgili bilinmeyen özelliklerini paylaşması, kendini açma olarak ifade edilmektedir (Tamir ve Mitchell, 2012). Başka bir ifade ile kendini açma; insanların kendileri ile ilgili, başkalarının kendi başlarına keşfedemeyecekleri (Wood, 2000 akt. Coffelt, Strayhorn ve Davidson Tillson, 2014) kişisel veya özel bilgilerini (Ferreyra ve Schawel, 2016), kendine özel olan duygularını, düşüncelerini, inançlarını veya niteliklerini sözlü olarak ifşa ettiği ve diğer insanlarla yakın ilişkiler kurmasında önemli bir rol oynayan davranıştır (Derlega, Metts, Petronio ve Margulis, 1993).

Sınıf içerisinde ders dışı konularla ilgili yapılan konuşmalar değerlendirildiğinde öğretmenler, öğrencilere oranla daha fazla vakit ayırmaktadırlar. Öğretmenler bu konuşmalarında anılarını, kendi inanç ve değerlerini, kişisel ve profesyonel hayatlarını, arkadaşları ve ailesi ile ilgili kişisel bilgilerini bilinçli bir şekilde öğrencileri ile paylaşmaktadırlar (Nussbaum, Comadena ve Holladay, 1987). Öğretmenlerin bu şekilde "kendisiyle ilgili kişisel ve profesyonel bilgilerini paylaşması" kendini açma olarak ifade edilmektedir (Goldstein ve Benassi, 1994, s.212). Kendini açma yoluyla öğretmenler, kendi deneyimlerini öğrencileriyle paylaşabilir, bu deneyimlerinden öğretim sürecinde yararlanabilir ve öğretmen ile öğrenciler birbirlerini daha iyi tanıyabilirler. Ayrıca öğretmenler bu yöntemle, kendilerini daha iyi tanıma fırsatı elde ederek sınıf içerisinde kullanabilecekleri en uygun yöntemleri de belirleyebilirler (Farani ve Fatemi, 2014). Bu bakımdan öğretmenler, öğrencilerinin derse katılımını, motivasyonunu ve algılama düzeylerini artırmak (Tucker, 2012), içeriğin daha anlaşılır olmasını sağlamak, öğrenciyle yakınlık kurmak ve ilişkilerini geliştirmek (Hosek ve Thompson, 2009; Tucker, 2012) ve duyuşsal öğrenmeleri artırmak (Cayanus, Martin ve Goodboy, 2009) amaçlarıyla kendilerini öğrencilerine açarlar.

Öğretmenler bu amaçlar doğrultusunda sınıf içerisinde kendilerini öğrencilerine açarken sıklıkla hikâyeler, anekdotlar ya da esprilere başvururlar (Cayanus, Martin ve Goodboy, 2009; Çakmak ve Arap, 2013). Birçok öğretmen farkında olarak ya da olmayarak, bu yöntemi kullanarak öğretim sürecini verimli hale getirmeye çalışmaktadır. Ancak öğretmenlerin bu yöntemi kullanması, kendi kişisel özellikleri, öğrenci düzeyleri, branşları ve ders içeriğine bağlı olarak çeşitli derece ve düzeylerde farklılıklar göstermektedir (Tucker, 2012). Kendini açma kendini açmayı doğurur. Öğretmenin kendini açmasıyla, sınıfta rahatlatıcı bir iklim oluşur ve bu durum öğrencileri, kendi akranlarıyla ve öğretmenleriyle deneyimlerini paylaşmaları hususunda teşvik eder (Farani ve Fatemi, 2014). Bu bakımdan kendini açan öğretmenin sınıfında öğrencilerin kendi öğrenmeleri ile ilgili konuşmaları ve derse katılımları konusunda cesaretli olması da daha muhtemeldir. Ayrıca öğretmenlerin kendilerini açmaları sayesinde; öğrencinin motivasyonu, katılımı, öğretmeni ile iletişimi, öğrenmesi (Mazer ve Hosek, 2012), öğrencinin ders ve öğretmene yönelik tutumları (Sorenson, 1989) ve ilgisi (Cayanus, 2004) pozitif bir şekilde etkilenmekte ve içerik daha anlaşılır hale gelmektedir (Cayanus ve Martin, 2008; Mazer ve Hosek, 2012). Bu bağlamda öğretmenlerin uygun bir şekilde kendini açma davranışını kullanmaları, öğrenciler için pozitif bir öğrenme ortamının oluşmasını sağlamaktadır (Cayanus, 2004; Cayanus, Martin ve Goodboy, 2009).

Teknolojik gelişmelerle birlikte, insanların birbirleriyle iletişimlerinde kullanabilecekleri birçok farklı seçenek ve yenilikler ortaya çıkmıştır. Bu yenilikler sınıf veya okul içerisinde meydana gelen öğretmen-öğrenci iletişiminin yalnızca okul içerisinde sınırlı kalması önündeki engelleri de ortadan kaldırmıştır (Dearbone, 2014). Özellikle Web 2.0 teknolojilerinin de gelişmesiyle birlikte farklı ortamlarda olmalarına rağmen insanların karşılıklı olarak iletişim kurmalarına izin veren ve etkileşim kurmalarını sağlayan çok sayıda platform da internet kullanıcılarının hizmetine sunulmaya başlanmıştır. Sosyal medya bu platformlardan birisidir. Sosyal medya, mesafe gözetmeksizin, kolay bir şekilde bilgi, dosya, resim, video, blog oluşturma, mesaj gönderme ve karşılıklı konuşma imkânları sunarak insanların kendi aralarında iletişim kurmalarını sağlayan (Al-Rahmi ve Othman, 2013) ve kullanıcılarının kendini ifade etmelerini kolaylaştıran bir araçtır (Squicciarini, Shehab ve Paci, 2009).

Sosyal medya platformları, kullanıcılarına sunmuş olduğu fonksiyonları ile kullanıcılarının kişisel bilgilerini diğer kullanıcılara açmaya yönelik başarılı bir şekilde teşvik etmektedir. Bu bakımdan kişisel bilgilerin açıklanması, herhangi bir sosyal ağ topluluğunun ayrılmaz bir parçası olmuş (Abramova, Wagner, Krasnova ve Buxmann, 2017) ve en azından bir dereceye kadar kişinin kendini açması işlevsel bir sosyal ağ

için önkoşul haline gelmiştir (Ferreyra ve Schawel, 2016). Sosyal medya kullanıcıları, birbirlerine açmış oldukları kişisel bilgiler temelinde, sosyal medya platformları üzerinden paylaşılan ilgi alanları ve değerlerle birbirleriyle iletişim kurarlar. Genel olarak kullanıcılar, kişisel bilgilerinin bilinmeyen kişiler veya yabancılar tarafından değil, sadece aileleri, yakın arkadaşları veya tanıdıkları tarafından görülebilmesini isterler. Ancak sosyal medya, kullanıcılarına her türlü bilgiyi başkaları ile paylaşma, iletişim halinde olma ve diğer kullanıcılar hakkında kolaylıkla bilgi edinme gibi birçok fırsat sunmaktadır (Elmi, Iahad ve Ahmed, 2012). Bu bakımdan insanların başka bir kişiye kendini açması yeni teknolojilerin gelişmesiyle daha sık karşılaşılan bir durum ve hayatlarının vazgeçilemez bir parçası olmuş (Choi ve Bazarova, 2014) ve öğretmenlerin de sosyal medya üzerinden kendilerini öğrencilerine açmaları olağan hale gelmeye başlamıştır. Öğretmenlerin sosyal medyada kendini açması öğretmen ve öğrenci arasındaki engelleri de ortadan kaldırmakta ve kendini sosyal medyada açan öğretmenler, öğrenciler tarafından diğer öğretmenlere göre daha güvenilir görülmektedir (Mazer, Murphy ve Simonds; Mazer, Murphy ve Simonds, 2009). Ayrıca sosyal medyada öğretmenin kendini açması, öğrencinin motivasyonunu ve duyuşsal öğrenmelerine de olumlu etki etmektedir (Mazer ve Hosek, 2012). Öğretmen ve öğrencilerin sosyal medya üzerinden birbirleriyle etkileşim kurdukları ve bu etkileşimler sonucunda öğrencilerin öğretmenleriyle ilgili yeni bilgiler edinebilmesi ve edinilen bu bilgilerin, sınıf içi öğretmen ve öğrenci etkileşimini olumlu ya da olumsuz etkileyebilmesi göz önünde bulundurulduğunda, sosyal medya üzerinden öğretmenlerin kendilerini öğrencilerine açmalarının önemli ve araştırılmaya değer bir konu olduğu görülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, öğretmenlerin sosyal medya üzerinden kendini açma davranışlarının, öğretmen görüşlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıda yer alan alt problemlere cevaplar aranmıştır:

1. Öğretmenler, sosyal medya hesaplarında genel olarak ne tür paylaşımlarla öğrencilerine kendilerini açmaktadırlar?
2. Öğretmenlerin sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerini açma gerekçeleri nelerdir?
3. Öğretmenlerin sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerinin açmalarının öğrenci üzerindeki etkileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma yapılan grubun kendi görüşleri ve deneyimleri doğrultusunda, ortaya konulan anlamların derinlemesine ve sistemli bir şekilde incelenmesi amacıyla nitel araştırma yöntemleri kullanılmaktadır (Ekiz, 2009). Bu bakımdan araştırmada, nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim (Fenomenoloji), varlığını hissettiğimiz ancak ayrıntılı bir bilgiye sahip olmadığımız bir olgu ile ilgili olarak bir grubun deneyimlerinden hareketle derinlemesine bir anlayışa sahip olmak amacıyla yapılan araştırmadır (Creswell, 2015; Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu bağlamda her olgubilim çalışmasında temele alınan bir olgu bulunmaktadır. Bu araştırmanın amacı doğrultusunda *öğretmenlerin sosyal medyada kendilerini öğrencilerine açmaları* bir olgu olarak ele alınmış ve öğretmenlerin sosyal medyada öğrencilerine kendilerini açmaları ile ilgili görüşleri incelenmiştir.

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yoluyla belirlenmiştir. "Amaçlı örnekleme, çalışmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına olanak tanır" (Büyüköztürk vd., 2011, s.89). Araştırmaya dâhil edilecek katılımcılar belirlenirken, sosyal medya hesabına öğrencilerini ekleme, sosyal medya vasıtasıyla kendilerini öğrencilerine açma ve gönüllülük temel ölçütler olarak alınmıştır. Bu kapsamda araştırmanın çalışma grubundaki katılımcılar, sosyal medya hesabına öğrencilerini ekleyen, sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerini açan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan 18 öğretmenden oluşmaktadır. Bu bilgiler doğrultusunda araştırmaya dâhil edilen katılımcılar ile ilgili betimsel özellikler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

Araştırmaya Dâhil Edilen Katılımcıların Betimsel Özellikleri

Katılımcı	Cinsiyet	Branş	Görev Yaptığı Yıl	Görev yaptığı kademe
Ö1	K	Türkçe	10	Ortaokul
Ö2	E	Türkçe	11	Ortaokul
Ö3	E	Sınıf	9	İlkokul
Ö4	K	Türkçe	12	Ortaokul
Ö5	K	İngilizce	8	Ortaokul
Ö6	E	Türkçe	6	Ortaokul
Ö7	E	Biyoloji	22	Lise
Ö8	K	İngilizce	1	Ortaokul
Ö9	E	Sosyal Bilgiler	18	Ortaokul
Ö10	E	İngilizce	13	Lise
Ö11	K	Bilişim Tek.	19	Ortaokul
Ö12	K	Din Kültürü	2	Ortaokul
Ö13	E	Kimya	13	Lise
Ö14	E	Felsefe	23	Lise
Ö15	K	Sınıf	18	İlkokul
Ö16	E	Matematik	12	Ortaokul
Ö17	K	Fen Bilimleri	7	Ortaokul
Ö18	K	Türkçe	17	Ortaokul

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından katılımcılarla yapılan görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Görüşme araştırma sorularına cevap bulmak amacıyla en az iki kişi arasında gerçekleşen bir veri toplama sürecidir. Araştırmacı, araştırmanın durumuna göre birebir görüşmeler yoluyla veri toplayabileceği gibi grupta yapılan görüşmeler yoluyla da veri toplayabilir (Büyüköztürk vd., 2011; Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu bakımdan araştırmanın amacı doğrultusunda öğretmenlere yönelik üç sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formları geliştirilmiştir. Hazırlanan görüşme sorularının oluşturulması sürecinde öncelikle konu ile ilgili gerekli literatür taramaları yapılmıştır. Oluşturulan soruların görünüş geçerliğinin sağlanması amacıyla iki Türkçe öğretmenin görüşü alınmıştır. Daha sonra görüşme formunun kapsam geçerliğinin sağlanması amacıyla da sosyal medya ve eğitim bilimleri alanında çalışmaları olan iki uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzmanlardan gelen dönütler doğrultusunda 3 soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Daha sonra öğretmenlerle yüz yüze yapılan görüşmeler aracılığıyla veriler toplanmıştır.

Öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda, elde edilen veriler içerik analizine tabii tutulmuştur. "İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır" (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 259). Bu bakımdan yapılan analizler sonucunda, kodlanan ve birbirine benzeyen veriler belli temalar altında bir araya getirilmiştir. Ayrıca kodlara ilişkin frekanslar sunulmuştur. Tablolarda yer alan n sayısı, kodu ifade eden katılımcı sayısını ifade ederken, f sayısı ise ifadenin katılımcılar tarafından tekrarlanma sıklığını göstermektedir. Ayrıca araştırmadan elde edilen veriler, örnekte verildiği gibi doğrudan alıntılarla desteklenerek okuyucuya sunulmuştur.

"İlginç video ya da konumu tamamlayan kaynaklara yer veririm." (Ö9_Murat_18)

Doğrudan alıntılarda alıntısı yapılan katılımcının hakkında daha detaylı bilgi edinilebilmesi amacıyla sıklık tablosunda Ö₉ şeklinde yer alan öğretmen doğrudan alıntılarda "Ö_{9_Murat_18}" şeklinde kodlanmıştır. Bu kodlama ile doğrudan alıntısı yapılan Ö₉ kişinin erkek ve 18 yıllık öğretmen olduğunun anlaşılması amaçlanmıştır.

BULGULAR

Bu araştırmada elde edilen bulgular, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda tablolar halinde gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

1. Öğretmenlerin sosyal medya hesaplarında yapmış oldukları paylaşım türleri

Öğretmenlerin sosyal medya hesaplarında yapmış oldukları paylaşımları ve ne tür paylaşımlar vasıtasıyla sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerini açtıklarını ortaya çıkarmak amacıyla öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2.

Öğretmenlerin sosyal medya hesaplarında yapmış oldukları paylaşım türleri

Paylaşım Türleri	f	n	Katılımcılar
Akademik içerikli (Dersle ilgili)	20	12	2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17
Kişisel-zel bilgiler içeren	12	8	1, 2, 3, 4, 6, 11, 13, 14
Eğlenceli (Video, Karikatür, Foto vs.)	10	7	3, 10, 11, 15, 16, 17, 18
Sosyal içerikli	8	7	1, 3, 9, 10, 11, 12, 18
Güncel konularla ilgili	4	3	5, 14, 15
Toplam	54	18	

Öğretmenlerin, sosyal medya hesaplarında yapmış oldukları paylaşımlar ve ne tür paylaşımlar ile kendilerini öğrencilerine açtıkları ile ilgili belirtmiş oldukları ifadelerin (f=54) başında **akademik içerikli paylaşımlar** (f=20, %37) gelmektedir. Öğretmenler, sosyal medya hesaplarında dersle ilgili materyaller (ders videoları, testler, kitaplar, konu anlatım örnekleri), öğrencilerin pratik yapmalarını sağlayıcı paylaşımlar ve dersleri ile ilgili bilimsel bilgi ve yenilikleri içeren paylaşımlar yaptıklarını ve sosyal medya üzerinden kendilerini bu paylaşımlarla öğrencilerine açtıklarını belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı ğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Sosyal medya hesabımda hoşlandığım Şeyleri, çektiğim fotoğrafları paylaşıyorum. Ayrıca ders ile ilgili materyalleri: Testler, kitaplar, Şiirler, konu anlatımları ve yazım örnekleri...” (2_Murat_11)

“Bilimsel ve biyolojik yenilikler ile ilgili paylaşımlar yapıyorum. Takip ettiğim sitelerden biyoteknolojik ya da astronomik haberlerden süzerek bazı bilgileri sosyal medya hesabımda paylaşıyorum” (7_Hisamiddin_22)

“Dersimle alakalı konular ya da derste değindiğim ve o an için hali hazırda ulaşamadığım materyal, video vs. Şeklinde ğrencilerin görmesini istediğim paylaşımlar yapıyorum.” (9_Murat_18)

Öğretmenlerin, kendilerini öğrencilerine açmalarına yönelik yapmış oldukları paylaşımlar ve etkileşimlerle ilgili belirtmiş oldukları ifadelerinin ikinci sırasında **kişisel ve özel bilgiler içeren paylaşımlar** (f=12, %22) gelmektedir. Öğretmenler, sosyal medya hesaplarında ailesi, arkadaş çevresi, hoşlandığı Şeyler, farklı konulardaki düşünceleri, okuduğu kitaplar gibi kişisel ve özel hayatı ile ilgili paylaşımlar yaptıklarını ve sosyal medya üzerinden kendilerini bu paylaşımlarla öğrencilerine açtıklarını belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı ğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Okuduğum kitapları, hoşlandığım Şeyleri, çektiğim fotoğraf içeriklerini... Kişisel zevklerini kullanarak kişinin en rahat hissettiği, ifade ettiği alanlardan biridir sosyal medya. Bu bakımdan tabii ki sosyal medyada öğretmenini takip eden bir ğrenci, öğretmeninin nanlarını görebilme imknına sahip olur.” (2_Murat_11)

"Her şeyden önce kişinin bu sitelerdeki paylaşım amaçları nelerdir? Öncelikle ona bakmak lazım. Ben paylaşımlarımda daha çok iş ve sosyal çevremden paylaşımlar yapıyorum. Genel olarak kendimle ilgili paylaşımlar yapıyorum. Gezdiğim yerleri, iş ortamımı, ailemi, öğrencilerimi gibi..." (Ö13_Haydar_13)

"Aile hayatım ile ilgili paylaşımlar ve çeşitli konulardaki fikir ve düşüncelerimle ilgili paylaşımlarım oluyor." (Ö4_Dilek_12)

Öğretmenlerin ne tür paylaşımlar ve etkileşimler yoluyla kendilerini öğrencilerine açtıkları ile ilgili belirtmiş oldukları ifadelerin üçüncü sırasında **eğlenceli paylaşımlar** (f=10, %19) yer almaktadır. Öğretmenler, sosyal medya hesaplarında müzik, video, karikatür, fıkra ve fotoğraf gibi eğlenceli yönü olan paylaşımlar yaptıklarını ve sosyal medya üzerinden kendilerini bu paylaşımlarla öğrencilerine açtıklarını belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

"Bilgi verici ve video, karikatür ve fıkra gibi eğlendirici paylaşımlar yapıyorum." (Ö10_Emre_13)

"Daha çok esprituell paylaşımlar yapıyorum. Öğrenciler esprili bir kişiliğe sahip olduğumu ve sosyal bir insan olduğumu düşünüyorlar." (Ö11_Aslı_19)

"Genel olarak fotoğraf, video ve karikatür gibi eğlenceli şeyler, müzik veya sosyal farkındalık oluşturacak paylaşımlarım oluyor." (Ö18_Dürdane_17)

Öğretmenlerin kendilerini açmaya yönelik sosyal medyada yapmış oldukları paylaşımlar ve etkileşimlerle ilgili belirtmiş oldukları ifadelerinin dördüncü sırasında ise **sosyal içerikli paylaşımlar** (f=8, %15) yer almaktadır. Öğretmenler, sosyal medya hesaplarında bilgi verici, dini içerikli paylaşımlar, sosyal içerikli mesajların yer aldığı hikâyeler ve değerlerle ilgili paylaşımlar yaptıklarını ve sosyal medya üzerinden kendilerini bu paylaşımlarla öğrencilerine açtıklarını belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

"Ahlaki anlamda iyi insan olma adına bulmuş olduğum paylaşımları yapıyorum. Madem sosyal medyada varlar. En azından benim yararlı paylaşımlarımla beslensinler." (Ö9_Murat_18)

"Eğer çocukları etkileyebilecek şeyler varsa, örnek olacak şeyler varsa öğrencinin görmesini istediğim paylaşımlar varsa paylaşıyorum. Öğrenciyi kötü etkileyecek benim özelime girecek şeyleri paylaşmıyorum." (Ö11_Aslı_19)

"Genelde sosyal medya hesabımda dini ve tasavvufi paylaşımlar yapıyorum." (Ö12_Gülsema_2)

Öğretmenlerin, sosyal medya üzerinden kendilerini açmaya yönelik yapmış oldukları paylaşımlar ile ilgili belirtmiş oldukları ifadelerin son sırasında ise **güncel konularla ilgili paylaşımlar** (f=4, %7) yer almaktadır. Öğretmenler, sosyal medya hesaplarında sanat, spor, güncel ve siyasi konularla ilgili paylaşımlar yaptıklarını ve sosyal medya üzerinden kendilerini bu paylaşımlarla öğrencilerine açtıklarını belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

"Derste ilgili ya da derste ilgili olmayan, güncel konular ya da gündemle ilgili paylaşımlar yapabiliyorum." (Ö5_Feryal_8)

"Sosyal medyayı aktif olarak kullanan biri olarak genel konular, üniversite sistemi, rehberlik ve etkinlikler ile ilgili paylaşımlar yaparım. Sık olmamakla birlikte siyasi, politik konularla ilgili de paylaşımlarım olur." (Ö14_Süreyya_23)

"Sosyal medyada yapmış olduğum konular değişkenlik arz edebiliyor. Sanat, spor, güncel konular ya da tarihi ve dünya coğrafyasına ait farkındalık uyandıran benim dikkatimi çeken ve diğer insanların ve öğrencilerin de görmesini istediğim paylaşımlar yaparım." (Ö15_Sümeyye_18)

2. Öğretmenlerin sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerini açma gerekçeleri

Öğretmenlerin sosyal medya hesaplarında yapmış oldukları paylaşımlar ve etkileşimler vasıtasıyla sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerini açma gerekçelerini ortaya çıkarmak amacıyla öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3.

Öğretmenlerin sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerini açma nedenleri

Paylaşım Türleri	f	n	Katılımcılar
Duyuru-takip-bilgilendirme	20	11	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₅ , Ö ₆ , Ö ₇ , Ö ₈ , Ö ₉ , Ö ₁₃ , Ö ₁₄ , Ö ₁₆ , Ö ₁₇
Sınıf içi iletişimi güçlendirmek	16	9	Ö ₂ , Ö ₄ , Ö ₅ , Ö ₇ , Ö ₈ , Ö ₉ , Ö ₁₃ , Ö ₁₅ , Ö ₁₈
Katılımı artırmak	16	9	Ö ₂ , Ö ₅ , Ö ₇ , Ö ₈ , Ö ₉ , Ö ₁₂ , Ö ₁₃ , Ö ₁₆ , Ö ₁₇
İçeriğin daha anlaşılır olması	15	8	Ö ₂ , Ö ₅ , Ö ₆ , Ö ₇ , Ö ₉ , Ö ₁₀ , Ö ₁₂ , Ö ₁₇
Toplam	67	18	

Öğretmenlerin sosyal medya hesaplarında yapmış oldukları paylaşımlar ve etkileşimler vasıtasıyla sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerini açma gerekçelerine ilişkin belirtmiş oldukları ifadelerin (f=67) başında **duyuru-takip-bilgilendirme** (f=20, %30) gelmektedir. Öğretmenler, öğrencilerin okulla ilgili konular hakkında yapılan duyurulardan ve yapılacak etkinliklerden haberdar olması, sınav sonuçlarının duyurulması, proje ya da ödev konuları ile ilgili duyuruların ve bilgilendirmelerin yapılması ve ders takiplerinin yapılabilmesi gerekçeleriyle sosyal medya üzerinden kendilerini öğrencilerine açtıklarını belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

"Bazen değişik organizasyonlarda (Tübitak, dernek, kulüp) benim atölyelerim oluyor. Haberdar olup katılımlar diye afiş paylaşıyorum." (Ö7_Hisamiddin_22)

"Sosyal medyada dersler ve ödevler ile ilgili hatırlatmalar yaparım. Hatta sınav sonuçlarını ve ödevleri de buradan paylaşabiliyorum." (Ö13_Haydar_13)

"Sosyal medya vasıtasıyla proje ödevlerinin bile nasıl yapılacağını paylaşıyorum. Limon ağacı ile ilgili ödevi oradan paylaşmıştım. Öğrenciler için çok açıklayıcı olmuştu." (Ö17_Esra_7)

Öğretmenlerin sosyal medya üzerinden kendilerini öğrencilerine açma gerekçeleriyle ilgili belirtmiş oldukları ifadelerin ikinci sırasında **sınıf içi iletişimi güçlendirmek** (f=16, %24) gelmektedir. Öğretmenler, öğrencilerine uzak olmamak, iletişimin devam etmesi, ulaşılabilir olmak, yakınlık sağlamak, güven duygusunu geliştirmek ve öğretmen ve öğrenci arasında var olan sınıf içi iletişimi güçlendirmek gerekçeleriyle sosyal medya üzerinden kendilerini öğrencilerine açtıklarını belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

"Öğrenciye yakınlık sağlamak ve güven duygusunu artırmak amacıyla kendim ile ilgili paylaşımları öğrencilerime açıyorum." (Ö5_Feryal_8)

"Okul dışında da öğrenci ile iletişim halinde olabilmek amacıyla..." (Ö9_Murat_18)

"İletişim kurmak ve sürdürmek için. Ben öğrenci olsaydım, hep iletişimde kalmak istediğim tüm öğretmenlerimi takip eder ya da hesaba eklemek isterdim. Tabii onların da bunu kabul etmelerini isterdim." (Ö15_Sümeyye_18)

Öğretmenlerin sosyal medya üzerinden yapmış oldukları paylaşımlar ve etkileşimler vasıtasıyla kendilerini öğrencilerine açma gerekçelerine ilişkin belirtmiş oldukları ifadelerin üçüncü sırasında **katılım artırmak** (f=16, %24) gelmektedir. Öğretmenler, öğrencilerini güdüleyebilmek, derse yönelik ilgilerini çekmek, motivasyonlarını artırmak ve dersi eğlenceli hale getirebilmek gerekçeleriyle sosyal medya üzerinden kendilerini öğrencilerine açtıklarını belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

"Motivasyon sağlamak ve dersi daha eğlenceli hale getirmek için öğrencilerimle etkileşimlerim oluyor." (Ö5_Feryal_8)

"İnanmadığım alternatif eğitimle öğrencilerimi tanıştırmak, vizyonlarını genişletmek gibi bir motivasyonum var. Öğrencilerimin de motivasyonlarını artırmak ve biyolojiye merak ve sevgi uyandırmak için kendimi öğrencilerime açıyorum." (Ö7_Hisamiddin_22)

"Öğrencilerin ilgi alanlarını görmek ve öğrenmek onları derse güdüleme konusunda faydalı olduğunu düşündüğüm için..." (Ö12_Gülsema_2)

Öğretmenlerin sosyal medya hesaplarında yapmış oldukları paylaşımlar ve etkileşimler vasıtasıyla öğrencilerine kendilerini açma gerekçelerine ilişkin belirtmiş oldukları ifadelerin dördüncü sırasında **içeriğin daha anlaşılır olması** (f=15, %22) gelmektedir. Öğretmenler, öğrencilerin takıldıkları konularda yardımcı olabilmek, hataları ile ilgili dönütler verme, öğrencilerine yardımcı kaynaklar sağlayabilmek, konu tekrarı yapabilmelerini sağlama ve diğer duyu organlarını da katarak konuları daha anlaşılır hale getirebilmek gerekçeleriyle sosyal medya üzerinden kendilerini öğrencilerine açtıklarını belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

"Öğrencilerimin öğrenimlerini geliştirici olması bakımından sayfamda öğrencilerimle o sıralarda işleyeceğimiz konularla ilgili makaleler, kitaplar, testler ve konu anlatımları paylaşıyorum." (Ö2_Murat_11)

"Derse ilgili ödevleri daha açık ve anlaşılır hale getirmek ve işlenen konunun daha anlaşılır olması için paylaşımlarımı öğrencilerime açarım." (Ö5_Feryal_8)

"İlginç video ya da konumu tamamlayan kaynaklara yer veririm." (Ö9_Murat_18)

3. Öğretmenlerin sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerini açmalarının öğrenci üzerindeki etkileri

Öğretmenlerin sosyal medya hesaplarında yapmış oldukları paylaşımlar ve etkileşimler vasıtasıyla sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerini açmalarının, öğrenciler üzerindeki etkileri ile ilgili düşüncelerini ortaya çıkarmak amacıyla öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4.

Öğretmenlerin sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerini açmalarının öğrenci üzerindeki etkileri

Paylaşım Türleri	f	n	Katılımcılar
Duyuşsal öğrenmeler	34	15	Ö ₁ , Ö ₄ , Ö ₅ , Ö ₆ , Ö ₇ , Ö ₈ , Ö ₉ , Ö ₁₀ , Ö ₁₁ , Ö ₁₃ , Ö ₁₄ , Ö ₁₅ , Ö ₁₆ , Ö ₁₇ , Ö ₁₈
Derse katılımın artması	30	14	Ö ₁ , Ö ₃ , Ö ₄ , Ö ₅ , Ö ₆ , Ö ₇ , Ö ₈ , Ö ₁₀ , Ö ₁₁ , Ö ₁₄ , Ö ₁₅ , Ö ₁₆ , Ö ₁₇ , Ö ₁₈
İçeriğin daha anlaşılır olması	6	5	Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₅ , Ö ₁₂ , Ö ₁₇
Başarının artması	5	4	Ö ₂ , Ö ₆ , Ö ₈ , Ö ₉
Toplam	75	18	

Öğretmenlerin sosyal medya hesaplarında yapmış oldukları paylaşımlar ve etkileşimler vasıtasıyla sosyal medya üzerinden öğrencilerine kendilerini açmalarının, öğrenciler üzerindeki etkilerine ilişkin belirtmiş oldukları ifadelerin (f=75) başında **duyuşsal öğrenmeler** (f=34, %45) gelmektedir. Öğretmenler, sosyal medyadaki paylaşımlar ve etkileşimler vasıtasıyla kendilerini öğrencilerine açmaları sonucunda, öğrencilerinin sınıf içerisindeki iletişimlerinin arttığını, kendilerine karşı öğrencilerinin daha yakın ve samimi davrandıklarını, öğrencilerinin öğretmene yönelik güven duygularının geliştiğini ve saygılarının arttığını dolayısıyla öğrencilerinin öğretmene ve derse yönelik olumlu tutumlar geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

"Öğrenci kendini derse ve sınıfa daha yakın hissediyor." (Ö8_Rukiye_1)

"Öğrenci daha samimi ve daha içten davranmaya başlıyor." (Ö10_Emre_13)

"Korkulacak bir insan olmadığımı anlıyorlar. Benden korkmuyorlar bana saygı duyuyorlar. Ben de onu istiyorum zaten." (Ö11_Aslı_19)

Öğretmenlerin sosyal medya üzerinden yapmış oldukları paylaşımlar ve etkileşimler yoluyla öğrencilerine kendilerini açmalarının, öğrenciler üzerindeki etkilerine ilişkin belirtmiş oldukları ifadelerin ikinci sırasında derse **katılımın artması** (f=30, % 40) gelmektedir. Öğretmenler, sosyal medyadaki paylaşımlar ve etkileşimler vasıtasıyla kendilerini öğrencilerine açmaları sonucunda öğrencilerinin motivasyonlarının arttığını, derse yönelik ilgi ve isteklerinin arttığını, öğrencilerin daha özgüvenli olduklarını, kendilerini sınıf içerisinde ifade edebilmeleri açısından rahatlık sağladığını ve derslerin daha eğlenceli hale geldiğini belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

"Benimle sosyal medyadaki etkileşimleri sonucunda beni daha iyi tanıyorlar ve kendilerini sınıf içerisinde daha rahat ifade edebiliyorlar." (Ö11_Aslı_19)

"Sosyal medyada benim kendimi açmam, paylaşımlarına tepkiler vermem sonucunda öğrencilerin bana karşı daha rahat ve özgüvenli olduklarını gördüm." (Ö16_Tuncay_12)

"Öğrenci ile sosyal medyadaki etkileşimler öğrencinin özgüvenini artırıyor ve derse katılımına olumlu yansımaları oluyor." (Ö17_Esra_7)

Öğretmenlerin sosyal medya hesaplarında yapmış oldukları paylaşımlar ve etkileşimler vasıtasıyla kendilerini açmalarının öğrenciler üzerindeki etkilerine ilişkin belirtmiş oldukları ifadelerin üçüncü sırasında **içeriğin daha anlaşılır olması** (f=6, % 8) gelmektedir. Öğretmenler, sosyal medyadaki paylaşımlar ve etkileşimler vasıtasıyla kendilerini öğrencilerine açmaları sonucunda, öğrencilerinin hazırbulunuşluk düzeylerine göre ön tedbirler alınabilmesinin, paylaşımlarla öğrencilerin daha çok duyu organına hitap edilebilmesinin, soyut kavramları somutlaştırma ve öğrenilenlerin daha kalıcı olmasını sağlama gibi etkileri ile içeriğin daha anlaşılır olmasını sağladığını belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

"Derse hazırbulunuşluk açısından faydası oluyor. Biliyorsunuz sosyal medyada çeşitli gruplar oluşturulabiliyor, sayfalar açılabilir ve bunlar üzerinden paylaşımlarda bulunabiliyorsunuz." (Ö2_Murat_11)

"Daha çok duyu organına hitap ederek öğrencilerin soyut öğrenmeleri kolaylaştırılabilir." (Ö12_Gülsema_2)

"Alanımla ilgili eğlenceli karikatürleri okul dışında da öğrencilerime sunabiliyorum. İlgiyerini çekebiliyor, hatırlarında kalıyor." (Ö17_Esra_7)

Öğretmenlerin sosyal medya hesapları üzerinden yapmış oldukları paylaşımlar ve öğrencileri ile kurmuş oldukları etkileşimler yoluyla kendilerini öğrencilerine açmalarının, öğrenciler üzerindeki etkilerine ilişkin belirtmiş oldukları ifadelerin dördüncü sırasında **başarının artması** (f=5, % 7) gelmektedir. Öğretmenler, sosyal medyadaki paylaşımlar ve etkileşimler vasıtasıyla kendilerini öğrencilerine açmaları sonucunda, öğrencilerinin öğrenme düzeylerinin daha iyi olduğunu, akademik anlamda ilerleme yaşadıklarını, verim ve öğrencilerin başarılarının arttığını belirtmişlerdir. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

"... Bununla birlikte tabii ki öğrencilerime yönelik çalışmalar da yapıyorum. Çeşitli filmler, müzikler, testler, makaleler, öyküler, şiirler... Bunların hepsi eğitici-geliştirici öğelerdir. Bunları takip eden öğrenciler de derslerde daha başarılı olabilmektedir." (Ö2_Murat_11)

"Sosyal medyada beni takip eden ve paylaşımlarımı inceleyen öğrencilerin verimlerinin artacağını düşünüyorum." (Ö8_Rukiye_1)

"Öğrenme bir basamak daha iyi olur." (Ö9_Murat_18)

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

İnsanların günümüz toplumunda, birçok kişi ile sosyal medya üzerinden bağlantı ve etkileşim kurduğu görülmektedir (Akıti, 2012). Sosyal medya, öğretmen ve öğrenciler tarafından en çok kullanılan çevrimiçi etkileşim ortamlarından biridir. Bu bakımdan sosyal medyanın öğretmen ve öğrenciler tarafından kullanımı, eğitim ve öğretimin sınıf dışına taşınmasını (Smith, 2015) ve öğretmen ile öğrencilerin yeni teknolojiler kullanmasını sağlayarak öğrenme sürecinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesini sağlamıştır (Zgheib ve Dabbagh, 2013). Ayrıca Atkins (2015), öğrencilerin farklı öğrenmeler edinmeleri ve deneyim yaşamaları açısından sosyal medyada öğretmen-öğrenci arasında yaşanan etkileşimlerin gerçekleşmesinin öğrenciler açısından faydalı olabileceğini belirtmiştir. Öğretmenlerin, sınıf içerisinde kendileri ile ilgili, öğrencilerinin sahip olmadığı bilgileri, öğrencilerine sunmalarına öğretmenin kendini açması denilmektedir.

Öğretmenlerin sosyal medyada kendini açma davranışlarının, öğretmen görüşlerine göre incelenmesini amaçlayan bu araştırma sonucunda öğretmenlerin, sosyal medya üzerinden yapmış oldukları akademik içerikli, kişisel ve özel bilgiler içeren, eğlenceli, sosyal içerikli ve güncel konularla ilgili paylaşımlar ve etkileşimler yoluyla öğrencilerine kendilerini açtıkları bulunmuştur. Bunu yanı sıra öğretmenlerin, duyuru ve bilgilendirme yapma, iletişimi güçlendirme, katılımın artması ve içeriğin daha anlaşılır olması gerekçeleri ile kendilerini sosyal medya üzerinden kendilerini öğrencilerine açtıkları belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin sosyal medya üzerinden kendilerini öğrencilerine açmaları sonucunda öğrencilerin olumlu duyuşsal öğrenmeler edindiği, derse katılımlarının arttığı, içeriğin daha anlaşılır olduğu ve öğrencilerin akademik başarılarının arttığı da ortaya çıkmıştır.

İlgili literatür incelendiğinde; öğretmenlerin sosyal medyada yapmış olduğu paylaşımlar ve etkileşimler yoluyla kendilerini öğrencilerine açmalarında, öğretmene ve dersine yönelik olumlu tutum kazandırma (Akkoyunlu, Dağhan ve Erdem, 2015; Bridges, 2009), aralarındaki ilişkinin geliştirilmesi (Akıti, 2012; Couillard, 2009; Kamnoetsin, 2014; Kırsekiz, 2013; Montoneri, 2015), öğrencilerin okul ve derslerle ilgili çeşitli konular hakkında bilgi almasını sağlama (Atkins, 2010; Nkhoma vd, 2015) ve öğrencilerinin akademik başarılarını artırma (Helou, Rahim ve Oye, 2012) gibi gerekçeleri göz önünde bulundurdıkları görülmektedir. Ayrıca sosyal medya üzerinden öğretmenlerin öğrencileri ile etkileşimleri ve kendilerini öğrencilerine açmaları sonucunda, öğrencilerin öğretmenleri ile aralarında duygusal bir bağ oluştuğu ve öğretmenlerine karşı yakınlık ve güven duygularının arttığı (Eke, Omekwu ve Odoh, 2014; Haeger, Wang ve Lorenz, 2014; Kuzu, 2014; Lane, 2013; Lane ve Lewis, 2013), derse ve öğretmene yönelik olumlu tutumlar edindikleri (Akkoyunlu, Dağhan ve Erdem, 2015; Bridges, 2009; Sorenson, 1989; Tuncel, 2007), öğretmenleriyle iletişimlerinin arttığı (Ha ve Shin, 2009; Hassan ve Landani, 2015; Menteşe, 2013), derse yönelik ilgisinin arttığı (Cayanus, 2004), içeriğin daha anlaşılır olduğu (Cayanus ve Martin, 2008), öğrencilerin katılımlarının arttığı (Lam, 2012), motivasyonlarının ve başarılarının arttığı (Atkins, 2010; Mazer ve Hosek, 2012) belirtilmektedir. Ancak Coffelt, Strayhorn ve Davidson Tillson (2014), öğretmenlerin uygun miktarda kendilerini açmaların öğrencilerde olumlu sonuçlar verirken gereğinden fazla açmalarının ise olumsuz sonuçlar doğuracağını belirtmişlerdir. Bu bakımdan öğretmenlerin kendini açma gerekçeleri ve bu davranışın öğrenci üzerindeki etkileri ile ilgili yapılan bu araştırmanın ilgili literatürle paralellik gösterdiği görülmektedir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin belirtmiş oldukları ifadelerden hareketle sosyal medyada kendilerini öğrencilerine açmalarının, öğrencilerin sınıf içi performanslarına olumlu etki edebilecek öğrenmelerle sonuçlandığı ve öğrencilerin sınıf içi performanslarının olumlu bir şekilde etkilendiği bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda bazı öneriler geliştirilmiştir.

- 1) Öğretmenlerin sınıf içerisinde öğrencilerine aktarmadığı bazı kişisel bilgilerini, sosyal medyadaki etkileşimleri ve yapmış oldukları paylaşımlar yoluyla kendilerini açtıkları görülmektedir. Bu bakımdan öğretmenler farkında olmadan da sosyal medya vasıtasıyla kendilerini öğrencilerine açtıklarını unutmamalıdır. Bu bakımdan sosyal medyada kendini açma miktarı ve seviyesine dikkat etmelidir.
- 2) Öğretmenlerin sosyal medyada kendilerini öğrencilerine açmalarının, öğrencinin katılımını artırma, iletişimin güçlenmesini sağlama, içeriğin daha anlaşılır olması ve duyuşsal özelliklerin pozitif gelişimi gibi sınıf içi performansına olumlu etkileri olduğu bulunmuştur. Bu bakımdan sınıf dışı bir etkileşim çevresi olarak sosyal medyadaki etkileşimlerinde öğretmenler bu durumu göz önünde bulundurulmalıdır.

- 3) Bu araştırmada öğretmenlerin bilerek ya da bilmeyerek sosyal medya üzerinden kendilerini öğrencilerine açtıkları ve öğrenci üzerindeki etkileri belirlenmiştir. Yapılacak diğer çalışmalarla öğretmenlerin kendilerini açmalarının öğrencilerin sınıf içi performanslarına etkisi ile ilgili faktörler ve bu faktörlerin etkileri incelenebilir.
- 4) Bu araştırma, katılmaya gönüllü öğretmenler ile yapılmış ve elde edilen sonuçlar bu öğretmenlerden elde edilen bilgilerle sınırlıdır. Bu bakımdan benzer bir araştırma sosyal medya üzerinden öğretmenleriyle etkileşim kuran öğrencilerle ve daha geniş bir öğretmen grubu ile de yapılabilir.

KAYNAKÇA/REFERENCES

- Abramova, O., Wagner, A., Krasnova, H., & Buxmann, P. (2017). Understanding self-disclosure on social networking sites- A literature review. *in Proceedings of Americas Conference of Information Systems*.
- Akiti, L. (2012). Facebook off limits: Protecting teachers' private speech on social networking sites. *Val. UL Rev.* 47(1). 119–167.
- Akkoyunlu, B., Dağhan, G., ve Erdem, M. (2015). Teacher's professional perception as a predictor of teacher-student friendship in Facebook: A scale development study. *International Online Journal of Educational Sciences.* 7(1). 242–259.
- Al-Rahmi, W., & Othman, M. (2013). The impact of social media use on academic performance among university students: A pilot study. *Journal of information systems research and innovation*, 4(12), 1-10.
- Atkins, A. (2010). It's complicated: Using Facebook to create emotional connections in student-professor relationships. *The Journal of the Assembly for Expanded Perspectives on Learning.* 16(1). 79–89.
- Bridges, L. M. (2009). Face-to-face on Facebook: students are there... should we be? In R. J. LAckie& V. B. Cvetkovic (Eds.), *Teaching generation M: A handbook for librarians and educators* (pp. 125–136). New York: Neal-Schuman Publishers.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Cayanus, J. L. (2004). Effective instructional practice: Using teacher self-disclosure as an instructional tool. *Communication Teacher*, 18(1), 6-9.
- Cayanus, J. L., & Martin, M. M. (2008). Teacher self-disclosure: Amount, relevance, and negativity. *Communication Quarterly*, 56(3), 325-341.
- Cayanus, J. L., Martin, M. M., & Goodboy, A. K. (2009). The relation between teacher self-disclosure and student motives to communicate. *Communication Research Reports*, 26(2), 105-113.
- Choi, Y. H., & Bazarova, N. N. (2014). Self-disclosure characteristics and motivations in social media: Extending the functional model to multiple social network sites. *Human Communication Research*, 41(4), 1-21.
- Coffelt, T., Strayhorn, J., & Davidson Tillson, L. (2014). Perceptions of teachers' disclosures on Facebook and their impact on credibility. *Kentucky Journal of Communication*, 33(2), 25.
- Couillard, C. (2009). *Facebook: The pros and cons of use in education*. Unpublished Doctoral Dissertation, University of Wisconsin-Stout, US.
- Creswell, J. W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. (Mesut Bütün ve Selçuk Beşir Demir, Çev. Ed.). Ankara: Siyasal Yayınevi.
- Çakmak, F., & Arap, B. (2013). Teachers' perceptions of the appropriateness of teacher self-disclosure: a case study from Turkey. *Journal of Teacher Education and Educators*, 2(2), 275-288.

- Dearbone, R. (2014). *Relational Development, Self-disclosure, and invasion of privacy: College students and teachers as Facebook friends*. Masters Theses & Specialist Projects. Paper 1349.
- Derlega, V. J., Metts, S., Petronio, S., & Margulis, S. T. (1993). *Sage series on close relationships. Self-disclosure*. Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc.
- Eke, Helen N. Miss; Omekwu, Charles Obiora Prof; and Odoh, Jennifer Nneka Miss (2014). The use of social networking sites among the undergraduate students of University of Nigeria, Nsukka. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 1195–1221.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Elmi, A. H., Iahad, N. A., & Ahmed, A. A. (2012). Factors influence self-disclosure amount in Social Networking Sites (SNSs). *Journal of Research and Innovation in Information Systems*, 2, 43-50.
- Farani, S. T., & Fatemi, A. H. (2014). The impact of teacher's self-disclosure on students' attitude towards language learning in a foreign language context. *Theory & Practice in Language Studies*, 4(11).
- Ferreya, N. E. D., & Schawel, J. (2016, March). Self-disclosure in Social Media: An Opportunity for Self-Adaptive Systems. In *REFSQ Workshops*.
- Goldstein, G. S., & Benassi, V. A. (1994). The relation between teacher self-disclosure and student classroom participation. *Teaching of psychology*, 21(4), 212-217.
- Ha, J., and Shin, D. H. (2014). Facebook in a standard college class: an alternative conduit for promoting teacher-student interaction. *American Communication Journal*. 16(1). 36–52.
- Haeger, H., Wang, R., and Lorenz, A. (2014). Bridge or barrier: The impact of social media on engagement for first-generation college students. *Presented at the American Educational Research Association annual conference*, Philadelphia, PA
- Hassan, S. S. S., and Landani, Z. M. (2015). The use of social networks sites (SNSs) among university students: How far do they learn. *International Journal of Social Science and Humanity*. 5(5). 436–439.
- Helou, A. M., Rahim, Z. Z. A. and Oye, N. (2012). Students' perceptions on social networking sites influence on academic performance. *International Journal of Social Networking and Virtual Communities*. 1(1). 7–15.
- Hosek, A. M., & Thompson, J. (2009). Communication privacy management and college instruction: Exploring the rules and boundaries that frame instructor private disclosures. *Communication Education*, 58(3), 327-349.
- Kamnoetsin, T. (2014). *Social media use: A critical analysis of Facebook's impact on collegiate EFL students' english writing in Thailand*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Seton Hall Üniversitesi, South Orange, New Jersey.
- Kırsekiz, A. (2013). *Sosyal ağlardan Facebook'un kullanımına ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kuzu, E. B. (2014). *Bilişim teknolojileri öğretmen adayları arasında çevrimiçi sosyal ağların öğretim amaçlı kullanımı*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Lam, L. (2012). An innovative research on the usage of Facebook in the higher education context of Hong Kong. *Electronic Journal of E-learning*. 10(4). 378–386.
- Lane, S. D. (2013). Social media & communication outcomes in higher ed. *Academic Exchange Quarterly*. 17(3).
- Lane, S. D. and Lewis, T. N. (2013). The "digital divide", social media, and education-related outcomes. *The Online Journal of New Horizons in Education*. 3(2). 39–50.
- Mazer, J. P., Murphy, R. E., & Simonds, C. J. (2007). I'll see you on "Facebook": The effects of computer-mediated teacher self-disclosure on student motivation, affective learning, and classroom climate. *Communication education*, 56(1), 1-17.

- Mazer, J. P., Murphy, R. E., & Simonds, C. J. (2009). The effects of teacher self-disclosure via Facebook on teacher credibility. *Learning, Media and technology*, 34(2), 175-183.
- Mazer, J. P., & Hosek, A. M. (2012). Translating research into instructional practice: Instructor self-disclosure. *National Communication Association Website*: http://natcom.org/uploadedFiles/Teaching_and_Learning/Virtual_Faculty_Lounge/TRIP%20instructor%20self-disclosure.pdf
- Menteşe, M. (2013). *Sosyal medya ortam ve araçlarının eğitimde kullanımına ilişkin okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Montoneri, B. (2015). Impact of students' participation to a facebook group on their motivation and scores and on teacher's evaluation. *The Iafor Journal of Education*. 3(1). 61-74.
- Nkhoma, M., Cong, H. P., Au, B., Lam, T., Richardson, J., Smith, R. and El-Den, J. (2015). Facebook as a tool for learning purposes: Analysis of the determinants leading to improved students' learning. *Active Learning in Higher Education*. 16(2). 87-101.
- Nussbaum, J. F., Holladay, S. J., & Comadena, M. E. (1987). Classroom verbal behavior of highly effective teachers. *Journal of Thought*, 73-80.
- Smith, B. E. (2015). Enhancing motivation through student-teacher Facebook relationships. *People: International Journal of Social Sciences*. 1(1). 34-41.
- Squicciarini, A. C., Shehab, M., & Paci, F. (2009, April). Collective privacy management in social networks. In *Proceedings of the 18th international conference on World Wide Web* (pp. 521-530).
- Sorensen, G. (1989). The relationships among teachers' self-disclosive statements, students' perceptions, and affective learning. *Communication Education*, 38(3), 259-276.
- Tamir, D. I., & Mitchell, J. P. (2012). Disclosing information about the self is intrinsically rewarding. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 109(21), 8038-8043.
- Tucker, B. G. (2012). Instructor self-disclosure as a classroom strategy. *The Official Journal of the Georgia Communication Association*, 82, 9-23.
- Tuncel, İ. (2007). Etkileşimden kaynaklanan örtük programın duyuşsal özelliklerin gelişimi açısından incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*. 8(1). 41-63.
- Wheless, L. R., & Grotz, J. (1976). Conceptualization and measurement of reported self-disclosure. *Human communication research*, 2(4), 338-346.
- Yıldırım A. ve Şimşek H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zgheib, G. and Dabbagh, N. (2013). Exploring perceptions of faculty and students' use of social media in higher education. In *19th Annual Sloan Consortium-International Conference on Online Learning*, 292-303.

İletişim/Correspondence

Dr. Mustafa DEMİR
mustafademir82@hotmail.com